

Naturvårdsverkets författningssamling

ISSN 1403-8234

Naturvårdsverkets föreskrifter om bidrag och ersättningar för viltskador;

NFS 2018:5

Konsoliderad med ändringsföreskrifter NFS 2019:4

Med stöd av 13 § viltskadeförordningen (2001:724) och 8 § förordningen (2017:1254) om statligt stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn för viltskador och förebyggande av viltskador föreskriver Naturvårdsverket följande.

Tillämpningsområde m.m.

1 § Bestämmelser om länsstyrelsens användning av medel från viltskadeanslaget finns i 11–11c och 12 §§ viltskadeförordningen (2001:724) samt i förordningen (2017:1254) om statligt stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn för viltskador och förebyggande av viltskador.

I tillägg till nämnda förordningar ska dessa föreskrifter tillämpas vid länsstyrelsens hantering av medel från viltskadeanslaget för bidrag och ersättningar för viltskador på annat än fisk, fiskeredskap och ren.

Dessa föreskrifter gäller för enskilda personer, företag och andra juridiska personer som drabbats av eller riskerar att drabbas av viltskador.

2 § Av 13 § viltskadeförordningen (2001:724) framgår att föreskrifter om ersättning för skada av vilt på fisk och fiskeredskap meddelas av Havs- och vattenmyndigheten och att föreskrifter om ersättning för skada av vilt på ren meddelas av Sametinget.

Definitioner

3 § I dessa föreskrifter ska angivna begrepp ha följande betydelse.

Fredat vilt:	Annat vilt än klövvilt som vid skadetillfället inte får jagas med stöd av bestämmelser i bilagorna 1–4 till jaktförordningen (1987:905) eller med stöd av myndighetsbeslut.
Viltskada:	Skada på egendom som orsakas av fredat vilt.
Investering:	Uppförande, förvärv, inklusive leasing eller upprustning av fast egendom.

Primär jordbruksproduktion:	Produktionen av produkter från jorden och från tamdjursuppfödning (inkluderat biodling) utan att några andra vidare processer utförs som förändrar dessa produkters natur. ¹
Företag:	Varje enhet oavsett juridisk form eller ägande som med eller utan vinstsyfte bedriver ekonomisk verksamhet. ²
Näringsverksamhet:	Verksamhet för vilken inkomster och utgifter ska deklarerars för Skatteverket på särskild näringsbilaga.

Användning av medel

4 § Medel som Naturvårdsverket årligen lämnar till länsstyrelserna från vilt-skadeanslaget i form av bidrag får användas för följande.

1. Genomförande av åtgärder som är avsedda att förebygga viltskador som kan orsakas av fredat vilt.
2. Utveckling av åtgärder som är avsedda att förebygga viltskador som kan orsakas av fredat vilt.
3. Ersättning för viltskador orsakade av fredat vilt.
4. Information och utbildning om åtgärder som är avsedda att förebygga viltskador som kan orsakas av fredat vilt.
5. Utvärdering av effekter av insatser enligt 1–4.
6. Besiktningsspersonernas verksamhet.

Utöver vad som anges i första stycket 1 och 3 får länsstyrelsen besluta om bidrag eller ersättning för skador orsakade av fåglar som inte är fredade om dessa uppträder i höga tätheter vid särskilt utsatta lokaler.

Bidrag till skadeförebyggande åtgärder

Ansökan

5 § Ansökan om bidrag till genomförande av åtgärder som är avsedda att förebygga viltskador ska göras på blankett *Ansökan om bidrag för förebyggande av viltskada* som Naturvårdsverket fastställer och som länsstyrelsen tillhandahåller.

Ansökan ska ges in till länsstyrelsen i det län där åtgärderna planeras att genomföras senast tre månader innan åtgärderna påbörjas, om länsstyrelsen inte beslutar annat.

Förutsättningar för bidrag

6 § Bidrag till åtgärder för att förebygga viltskador får endast lämnas för följande.

---

¹Se punkt 35.10 Europeiska unionens riktlinjer för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden 2014-2020 (2014/C 204/01).

²Se kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

1. Åtgärder som har dokumenterad skadeförebyggande effekt eller som på sannolika skäl bedöms kunna ge skadeförebyggande effekt.
2. Utveckling av åtgärder som på sannolika skäl bedöms kunna ge tillräckliga skadeförebyggande effekter.

7 § Bidrag till åtgärder för att förebygga viltskador får inte lämnas för åtgärder

1. som avser att skydda egendom som genom sin karaktär är särskilt skadeutsatt,
2. som avser att skydda egendom som är avsedd för annan användning än i näringsverksamhet, eller
3. som omfattas av annat statligt stöd.

8 § Trots vad som anges i 7 § får länsstyrelsen lämna bidrag till åtgärder som är avsedda att förebygga skador på hund som inte används i näringsverksamhet och andra skadeförebyggande åtgärder om det finns särskilda skäl.

9 § Bidrag till åtgärder för att förebygga viltskador som ska genomföras inom näringsverksamhet får inte avse mervärdesskatt.

10 § Bidrag till åtgärder för att förebygga viltskador får lämnas till enskilda personer och andra juridiska personer än sådana som är verksamma inom primär jordbruksproduktion med högst 80 procent.

Särskilt för företag verksamma inom primär jordbruksproduktion

11 § För företag verksamma inom primär jordbruksproduktion gäller, utöver vad som föreskrivs i 6–9 §§, att bidrag för förebyggande åtgärder endast får lämnas för investeringar och att bidrag inte får lämnas för inköp av andra djur än boskapsvaktande hundar.

12 § Av 11 a § första stycket viltskadeförordningen (2001:724) framgår att bidrag till åtgärder för att förebygga skada av vilt på annat än ren, fisk och fiskeredskap får lämnas till företag verksamma inom primär jordbruksproduktion med högst 80 procent av de stödberättigande kostnaderna.

13 § Stöd enligt 2 § förordningen (2017:1254) om statligt stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn för viltskador och förebyggande av viltskador får utöver vad som anges i 11 § ges till företag verksamma inom primär jordbruksproduktion för följande.

1. Underhåll av rovdjursavvisande stängsel.
2. Kostnader, inbegripet arbetstid, för förebyggande åtgärder i samband med rovdjursangrepp för
  - a) att flytta djur till mindre skadeutsatta beten,
  - b) att ställa in djur vid en tidigare tidpunkt än som planerats,
  - c) extrafoder med anledning av flytt av djur,
  - d) bevakning av djur, och
  - e) uppsamling av kadaver
 (NFS 2019:4)

14 § Stöd enligt 13 § får lämnas med upp till 100 procent av kostnaderna.

Länsstyrelsens beslut om bidrag

15 § Länsstyrelsen får fatta beslut om bidrag till åtgärder för att förebygga viltskador efter ansökan eller på länsstyrelsens eget initiativ.

16 § Länsstyrelsens beslut om bidrag till åtgärder för att förebygga viltskador ska innehålla villkor om att bidragsmottagaren ska lämna uppgifter om hur bidraget har använts och vilka resultat som åtgärderna har lett till. Länsstyrelsen får även begära att bidragsmottagaren lämnar andra uppgifter.

Länsstyrelsen ska skicka en kopia av beslutet till en besiktningsperson för viltskador som vid behov ska kontrollera att åtgärderna har genomförts i enlighet med länsstyrelsens beslut.

17 § Av 11 § tredje stycket viltskadeförordningen (2001:724) framgår att länsstyrelsen i prövningen av en ansökan om bidrag till åtgärder för att förebygga viltskador särskilt ska beakta om viltet får jagas, skadans omfattning samt möjligheten att genomföra en effektiv skydds jakt eller andra skadeförebyggande åtgärder.

Ersättning för viltskada på egendom

Anmälan

18 § Den som har drabbats av viltskada och som avser att ansöka om ersättning för skadan ska utan dröjsmål, efter att skadan har upptäckts, anmäla det inträffade till länsstyrelsen i det län där skadan har inträffat.

Besiktning

19 § Länsstyrelsen ska ombesörja att anmälda viltskador besiktigas av en förordnad besiktningsperson för viltskador snarast möjligt efter det att länsstyrelsen har mottagit en anmälan om viltskada enligt 18 §.

20 § Vid varje besiktning ska besiktningspersonen utfärda ett besiktningsintyg. Vid besiktningen ska blanketterna *Besiktning av viltskada på gröda*, *Besiktningsintyg för tamdjur* eller *Besiktningsintyg för hund* användas som Naturvårdsverket fastställer och som länsstyrelsen tillhandahåller. Den som har fått skada på egendom besiktigad ska erhålla en kopia av besiktningsintyget.

Ansökan

21 § Ansökan om ersättning för tamdjur som skadats eller dödats av fredat vilt ska göras på blankett *Ansökan om ersättning* som Naturvårdsverket fastställer och som länsstyrelsen tillhandahåller.

Ansökan ska ha inkommit till länsstyrelsen i det län där skadan har inträffat inom tre månader efter det att den skada upptäckts för vilken ersättning begärs, om det inte finns särskilda skäl som föranleder annat.

Till ansökan ska bifogas eventuella kvitton avseende kostnader för veterinärvård, ordinerade mediciner, kostnader för sökande efter saknade djur och för andra kostnader som angreppet orsakat.

22 § Ansökan om ersättning för skador på annan egendom än tamdjur och som orsakats av fredat vilt ska göras på blankett *Ansökan om ersättning för viltskada på gröda* som Naturvårdsverket fastställer och som länsstyrelsen tillhandahåller.

Ansökan ska ha inkommit till länsstyrelsen i det län där skadan har inträffat inom tre månader efter det att den skada upptäckts för vilken ersättning begärs, om det inte finns särskilda skäl som föranleder annat.

Till ansökan ska bifogas de handlingar som sökanden önskar åberopa.

Länsstyrelsens beslut om ersättning

23 § Det ersättningsbelopp som länsstyrelsen beslutar om ska grundas på egendomens värde vid skadetillfället och genomförd besiktning.

Ersättning till enskilda personer och andra juridiska personer än sådana som är verksamma inom primär jordbruksproduktion får lämnas med upp till 100 procent.

24 § Länsstyrelsen får endast lämna ersättning för viltskada som anmälts till länsstyrelsen enligt 18 § och besiktigats enligt 19 §.

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen besluta om ersättning för viltskada även om kraven i första stycket inte är uppfyllda.

25 § Av 11 § viltskadeförordningen (2001:724) framgår att länsstyrelsen får lämna ersättning för skada av vilt på annat än ren om det är uppenbart oskäligt att den skadelidande själv ska svara för de kostnader som skadan föranleder och att länsstyrelsen vid prövningen särskilt ska beakta om viltet får jagas, skadans omfattning samt möjligheten att genomföra en effektiv skydds jakt eller andra skadeförebyggande åtgärder.

26 § Länsstyrelsen får inte lämna ersättning för följande.

1. Skada på egendom som är avsedd för annan användning än i näringsverksamhet.
2. Skada på vilt.
3. Skador som ersatts av försäkring eller annat statligt stöd.

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen besluta om ersättning för skador som avses i första stycket.

27 § Om annan ersättning har erhållits för den skadade egendomen ska den ersättning som länsstyrelsen lämnar minskas med motsvarande belopp.

28 § Ersättning för viltskada på egendom som används i näringsverksamhet får inte avse mervärdesskatt.

29 § Trots vad som anges i 23 och 27 §§ får länsstyrelsen lämna ersättning avseende hund enligt följande.

1. För försäkrad hund som skadats av varg, björn, järv, lo eller örn får ersättning lämnas med högst 5 000 kronor för självrisk i försäkring. Därutöver får ersättning lämnas för andra styrkta kostnader som skadan föranlett och som inte omfattas av försäkringsskyddet med högst 8 000 kronor.
2. För oförsäkrad hund som skadats av varg, björn, järv, lo eller örn får ersättning lämnas med högst 10 000 kronor för veterinärvård eller andra styrkta kostnader som skadan föranlett.

NFS 2018:5

3. För såväl försäkrad som oförsäkrad hund får ersättning lämnas för hund som dödats eller avlider eller avlivas efter att ha skadats av varg, björn, järv, lo eller örn med högst 25 000 kronor. Ersättning får lämnas för veterinärvård, andra kostnader och avliden eller avlivad hund om dödsfallet är en följd av skadan.

30 § Länsstyrelsen får inte lämna ersättning för hund som skadats eller dödats vid jakt, jaktträning, jaktprov eller motsvarande om skadan är orsakad av den djurart som jakten avsåg.

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen besluta om ersättning för skadad eller dödad hund enligt första stycket.

Särskilt för företag verksamma inom primär jordbruksproduktion

31 § För företag verksamma inom primär jordbruksproduktion gäller, utöver vad som föreskrivs i 23–28 §§, även följande.

Länsstyrelsen får lämna ersättning endast för följande direkta kostnader.

1. Dödade djur.
2. Förstörd gröda.
3. Materiella skador på jordbruksbyggnader, jordbruksmaskiner och lager, inklusive arbete med reparation.

Länsstyrelsen får lämna ersättning endast för följande indirekta kostnader.

1. Veterinärkostnader för behandling av skadade djur.
2. Medicin ordinerad av veterinär.
3. Arbetskostnader i samband med sökandet efter saknade djur.

Ersättning för indirekta kostnader enligt tredje stycket 1 och 2 ska baseras på inlämnade kvitton.

32 § Ersättning enligt 31 § andra stycket får lämnas med upp till 100 procent av de direkta kostnaderna.

33 § Av 11 a § andra stycket viltskadeförordningen (2001:724) framgår att ersättning för indirekta kostnader som uppstått till följd av skada av vilt på annat än ren, fisk och fiskeredskap får lämnas med högst 80 procent av de stödberättigande indirekta kostnaderna.

34 § Stöd enligt 2 § förordning (2017:1254) om statligt stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn för viltskador och förebyggande av viltskador får, utöver vad som anges i 31 §, lämnas till företag verksamma inom primär jordbruksproduktion för kostnader i samband med viltskada, inbegripet arbetstid, för följande.

1. Hemtagning av djur efter angrepp.
2. Egenvård av skadade djur.
3. Värdeminskning på skadade djur.
4. Avlivning av djur med anledning av angreppet.
5. Extrakostnader för inköp av foder med anledning av viltskador.
6. Transport av kadaver till destruktionsanläggning och destruktion
7. Merarbete för sortering av skadad gröda.
8. Omsådd av skadad gröda.

(NFS 2019:4)

Ersättning för angrepp av björn på människa

Anmälan

36 § Den som har skadats av björn och avser att ansöka om ersättning för skadan ska anmäla detta till länsstyrelsen utan dröjsmål.

Har någon dödats av björn eller avlidit till följd av angrepp av björn och efterlevande avser att ansöka om ersättning för dödsfallet, ska detta anmälas till länsstyrelsen. Anmälan ska ske inom ett år efter dödsfallet.

Ansökan

37 § Ansökan om ersättning ska ha inkommit till länsstyrelsen senast tre år efter det att skadan eller dödsfallet inträffade.

Ersättning

38 § Ersättning för personskada eller dödsfall ska beräknas enligt 5 kap. 1–5 §§ skadeståndslagen (1972:207).

Besiktningssperson för viltskador

Utbildning och förordnande

39 § Naturvårdsverket tillhandahåller grund- och vidareutbildning för besiktningsspersoner.

40 § Länsstyrelsen ska förordna besiktningsspersoner för länet. Antalet besiktningsspersoner ska vara anpassat till viltskadornas omfattning.

Den som länsstyrelsen förordnar som besiktningssperson ska ha genomgått grundutbildning för besiktningssperson med godkänt resultat eller inneha motsvarande dokumenterade kunskaper. Förordnad besiktningssperson ska regelbundet vidareutbildas genom länsstyrelsens försorg.

Arvode och ersättning

41 § Arvode till besiktningssperson fastställs och utbetalas av länsstyrelsen. Arvodet ska utgå i enlighet med länsstyrelsens bestämmelser om arbetstid under tjänsteresor.

Ersättning för resa till och från platsen för förrättningen ska lämnas av länsstyrelsen med den sammanlagda skattefria och skattepliktiga kilometerersättning som utgår till länsstyrelsens tjänstemän för användning av egen bil i tjänsten.

Registrering av besiktning m.m.

42 § Besiktning av förebyggande åtgärder eller skadad egendom ska snarast registreras av besiktningsspersonen eller länsstyrelsen på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

Länsstyrelsen ska fortlöpande registrera ansökningar om bidrag och ersätt-

NFS 2018:5

ning, övriga handlingar som hör till sådana ansökningar samt beslut på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

NFS 2018:5

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 augusti 2018 då Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2008:16) om bidrag och ersättningar för viltskador enligt 11 och 12 §§ viltskadeförordningen (SFS 2001:724) ska upphöra att gälla med undantag för 14 §, 19 § första stycket p 2 efter kommatecknet och 21 § i NFS 2008:16.
2. Ansökningar som ska prövas enligt 13 och 34 §§ och som har inkommit efter den 1 januari 2018 men före den 1 augusti 2018 får prövas enligt dessa föreskrifter.

NFS 2019:4

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 15 juni 2019.
2. Stöd enligt 34 § 6 får lämnas för kostnader som uppkommit efter den 1 januari 2018.